

Dosarul nr. 2ra-337/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru (jud. A. Ciubotaru)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. L. Bulgac, A. Panov, G. Dașchevici)

ÎNCHEIERE

4 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Mariana Pitic
Nicolae Craiu

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Instituția Medico-Sanitară Publică Centru Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Vasile Lopaci, reprezentat de avocatul Igor Litvinenco împotriva Instituției Medico-Sanitară Publică Centru Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcția anterior deținută, încasarea salariului pentru absența forțată de la serviciu, a penalităților pentru reținerea din vina angajatorului a salariului, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 3 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Instituția Medico-Sanitară Publică Centru Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească și menținută hotărârea din 30 ianuarie 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, prin care acțiunea a fost admisă parțial

constată:

La 21 noiembrie 2018, Vasile Lopaci, reprezentat de avocatul Igor Litvinenco a depus cerere de chemare în judecată împotriva IMSP Centru Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcția anterior deținută, încasarea salariului pentru absența forțată de la serviciu, a penalităților pentru reținerea din vina angajatorului a salariului, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că la 1 octombrie 2003, a fost angajat în calitate de șofer autoambulanță, Punctul AMU Tîrgul-Veertiujeni, Stația AMU Florești, Stația AMU „Nord”, iar în baza ordinului nr. 633/l-p din 24 septembrie 2018 cu privire la concedierea disciplinară, a fost eliberat din funcția deținută, în

legătură cu comiterea de către salariat care gestionează nemijlocit valori materiale a unor acțiuni culpabile, care au servit drept temei pentru pierderea încrederii față de el și în legătură cu încălcarea gravă a obligațiilor de muncă.

A remarcat că nu este de acord cu ordinul emis, îl consideră total ilegal, abuziv, emis cu încălcarea normelor de drept.

Toate încercările de a intra în posesia actelor ce au stat la baza emiterii ordinului contestat au fost eșuate, astfel, nu îi este clar ce a stat la baza emiterii acestuia.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 89 alin. (1), (2), 90 și 355 Codul muncii.

A solicitat admiterea acțiunii, anularea ca ilegal ordinul nr. 633/1-p din 24 septembrie 2018 cu privire la concedierea disciplinară a lui din funcția de șofer autoambulanță, Punctul AMU Tîrgul-Veertiujeni, Substația AMU Florești, Stația AMU „Nord”, restabilirea în funcția deținută anterior de șofer autoambulanță, încasarea din contul IMSP Centru Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească în beneficiul lui a salariului pentru lipsa forțată de la serviciu, calculat din data eliberării din serviciu până la data efectiv restabilirii în serviciu, a penalităților la salariul reținut ilegal până la data restabilirii în serviciu, repararea prejudiciului moral în mărime de 100 000 de lei, precum și încasarea tuturor cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 30 ianuarie 2019 a Judecătorei Chișinău sediul Centru, a fost admisă acțiunea parțial.

A fost anulat ordinul nr. 633/1-p din 24 septembrie 2018 cu privire la concedierea disciplinară a lui Vasile Lopaci din funcția de șofer autoambulanță, Punctul AMU Tîrgul-Veertiujeni, Substația AMU Florești, Stația AMU „Nord”.

A fost restabilit Vasile Lopaci din funcția anterior deținută de șofer autoambulanță, Punctul AMU Tîrgul-Veertiujeni, Substația AMU Florești, Stația AMU „Nord”.

A fost încasat de la IMSP Centru Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească în beneficiul lui Vasile Lopaci salariul mediu neachitat pentru absența forțată de la serviciu începând cu data de 1 octombrie 2018 – 30 ianuarie 2019 în cuantum de 23 211,48 de lei, prejudiciul moral în mărimea unui salariu mediu lunar în mărime de 5 898 de lei.

În rest, în partea încasării penalităților pentru reținerea din vina angajatorului a salariului, repararea prejudiciului moral, încasarea cheltuielilor de judecată a fost respinsă acțiunea ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 3 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de IMSP Centru Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească și menținută hotărârea primei instanțe.

Au fost încasate din contul IMSP Centru Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească în beneficiul lui Vasile Lopaci cheltuielile de asistență juridică în mărime de 5 000 de lei.

Prima instanță și instanța de apel au reținut că în cazul raporturilor de muncă din prezenta speță, adică între angajatorul, IMSP Centru Național de Asistență

Medicală Urgentă Prespitalicească și angajatul, șoferul autoambulanței nu poate fi aplicabil ca temei de concediere art. 86 alin. (1) lit. k) Codul muncii, mai mult că între aceștia a fost semnat contractul de răspundere materială, astfel în cazul în care s-ar constata că evenimentele produse cu autoambulanța (căderea cardanului) au avut loc în urma inacțiunilor salariatului, angajatorul a avut posibilitatea să solicite repararea prejudiciului material, dar nicidecum să-l concedieze pe Vasile Lopaci din funcția deținută.

Instanțele de judecată ierarhic inferioare au menționat că angajatorul pretinde că de către salariat au fost încălcate grav obligațiile de muncă prin acțiunile prevăzute în art. 211¹ lit. f) Codul muncii, invocând că Vasile Lopaci nu a respectat prevederile Fișei postului, dar nu a demonstrat care anume consecințe grave au survenit în urma evenimentelor produse.

Astfel, prima instanță și instanța de apel au conchis că apelantul urma să probeze întrunirea cumulativă a condițiilor instituite de norma invocată drept temei de concediere a intimatului, fapt nerealizat de acesta în condițiile în care nu a fost dovedit că preținsele încălcări imputate lui Vasile Lopaci nu se încadrează în dispozițiile legale.

Totodată, instanțele de judecată ierarhic inferioare au constatat și temeinicia pretenției cu privire la încasarea salariului pentru perioada absenței forțate de la muncă în sumă de 23 211,48 de lei, calculată pentru perioada 1 octombrie 2018 – 30 ianuarie 2019.

Cu referire la pretenția privind repararea prejudiciului moral, instanțele de judecată ierarhic inferioare au menționat că legislația muncii expres prevede că mărimea compensației pentru prejudiciul moral cauzat salariatului de către angajator nu poate fi mai mică decât un salariu mediu lunar al salariatului, motiv pentru care suma de 5 898 de lei corespunde exigențelor legale.

La 24 decembrie 2019, IMSP Centru Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească a declarat recurs împotriva deciziei din 3 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii ca neîntemeiată.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia recurată, considerând-o ilegală și neîntemeiată.

A remarcat că, contrar art. 373 alin. (5) CPC, instanța de apel nu s-a expus în privința argumentului invocat în cererea de apel și anume, că prima instanță a încălcat prevederile art. 182¹ - 182⁵ CPC, ce se referă la procedura de mediere.

Astfel, la 12 decembrie 2018, a avut loc ședința de soluționare a litigiului pe cale amiabilă, în cadrul căreia, prima instanță a acordat un termen de conciliere până la 18 decembrie 2018, ignorând prevederile art. 182⁵ alin. (2) CPC și examinând în continuare cauza, neținând cont de faptul că Vasile Lopaci și IMSP Centru Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească au intenționat încheierea unei tranzacții de împăcare, dar care nu s-a soldat cu un rezultat pozitiv, fapt confirmat prin procesele-verbale ale ședințelor de judecată din 12 decembrie 2018 și 18 decembrie 2018.

Prin urmare, a considerat că examinarea fondului cauzei civile de către același complet de judecată, care deja s-a expus în procesul de mediere, în privința argumentelor invocate de către părți, încalcă grav dreptul părților la judecarea cauzei în mod echitabil, de către o instanță independentă și imparțială.

Având în vedere prevederile art. 209 alin. (1) Codul muncii, a invocat dezacordul cu poziția instanței de apel precum că termenul de aplicare a sancțiunii disciplinare expirase la data emiterii ordinului de concediere, aceasta fiind aplicată inclusiv cu respectarea procedurii prevăzute de pct. 7 alin. (2) din Regulamentul cu privire la Comisia de disciplină aprobat prin ordinul nr. 104 din 22 iunie 2016.

Instanțele de judecată ierarhic inferioare au interpretat eronat faptul că sancțiunea lui Vasile Lopaci nu a fost aplicată în termen de o lună de la data constatării ei, or IMSP Centru Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească s-a încadrat în termenul legal de aplicare a sancțiunii disciplinare lui Vasile Lopaci.

A indicat că nu este de acord nici cu poziția instanței de apel precum că IMSP Centru Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească nu a aplicat corect prevederile art. 86 alin. (1) lit. k) Codul muncii.

Așadar, neexecutarea obligațiilor funcționale, neglijarea permanentă a atribuțiilor de serviciu, indicate în contractul cu privire la răspunderea materială individuală deplină, au constituit temei pentru pierderea încrederii angajatorului față de salariat, deoarece încălcările admise de șoferul Vasile Lopaci sunt în legătură directă cu gestionarea bunului material primit în folosință și doar din culpa acestuia.

Este incorectă și poziția instanței de apel precum că se consideră concediat ilegal Vasile Lopaci și în temeiul art. 86 alin. (1) lit. p) Codul muncii, încălcarea gravă a obligațiilor de muncă.

În acest sens, reieșind din prevederile art. 211¹ lit. f) Codul muncii și având în vedere că concedierea în temeiul art. 86 alin. (1) lit. p) Codul muncii, se examinează în comun cu art. 211¹, rezultă că angajatorul corect a aplicat prevederile legii, or în cadrul ședinței din 29 august 2018 a Comisiei de disciplină, a fost constatată abaterea disciplinară a lui Vasile Lopaci din 30 iunie 2018, descrisă în extrasul procesului-verbal al ședinței, fiind catalogată drept încălcare gravă a obligațiilor de muncă, ce pot crea un pericol real și iminent al survenirii unor consecințe grave.

Reieșind din prevederile art. 94 și 96 CPC, a considerat că instanța de apel neîntemeiat a încasat cheltuielile de asistență juridică acordată în mărime de 5 000 de lei, din contul IMSP Centru Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească, reieșind doar din bonul de plată Seria PL nr. 406816 din 30 septembrie 2019, or pentru probarea sumei de 5 000 lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, urma a fi anexat la materialele cauzei și borderoul de calcul al acestora, cât și contractul privind asistența juridică.

Reieșind din cele menționate, a obiectat că cheltuielile solicitate de intimat, în mărime de 5 000 de lei, nu au fost probate suficient.

La 27 ianuarie 2020, în adresa intimatului Vasile Lopaci și a avocatului Igor Litvinenco a fost expediată copia cererii de recurs depusă de IMSP Centru Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 181), fiind recepționată de către intimat la data de 30 ianuarie 2020, ceea ce se atestă prin avizul de recepție anexat la actele cauzei (f. d. 182), iar corespondența trimisă în adresa avocatului Igor Litvinenco a fost returnată în adresa instanței cu mențiunea „nereclamat” (f. d. 183).

Până la data stabilită pentru examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție nu a parvenit referința prin care intimatul să-și expună poziția față de temeiurile recursului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 7 noiembrie 2019, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 166), însă careva date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurentă la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 24 decembrie 2019 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de IMSP Centru Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de IMSP Centru Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Este de menționat că nici argumentul recurentei IMSP Centru Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească invocat în recurs precum că prima

instanță a încălcat procedura de mediere și prelungită examinarea cauzei de același judecător, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Or, este cert că, deși reprezentantul IMSP Centru Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească a solicitat termen pentru a discuta cu administrația despre posibila încheiere a tranzacției de împăcare, ulterior de acesta a fost depusă referința prin care s-a solicitat respingerea acțiunii ca fiind una ilegală.

Ca urmare, instanța (având în vedere că nu a informat părțile despre posibila soluție asupra cazului și efectele ei pentru părțile la proces, despre legea aplicabilă litigiului, durata procedurilor și posibilele cheltuieli de judecată), a purces la examinarea cauzei conform prevederilor art. 182⁵ alin. (1) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de IMSP Centru Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Instituția Medico-Sanitară Publică Centru Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Mariana Pitic

Nicolae Craiu